

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 13

V Ljubljani, v ponedeljek 18. januarija 1892.

Letnik XX.

Državni zbor.

Z Dunaja, 16. januarija.

Trgovinske pogodbe.

Prvi govornik v današnji seji je bil poljski poslanec Szczebanowski, ki je v obširnem govoru zagovarjal trgovinske pogodbe in povdarjal njih ugodni vpliv na industrijalne in kmetijske zadeve. On pričakuje, da bode Nemčija v teku veljave teh pogodb še večje dobrote privolila našemu cesarstvu, nikakor pa ne Rusiji, ali vsaj ne prej, dokler se zaradi tega ne dogovori z našo državo.

Za njim poprijel je besedo trgovinski minister Bacquehem, ki je s svojim govorom vzbujal splošno pozornost. Temeljito in strokovno je skoraj dve uri razpravljal vse važnejše točke in zavračal ugovore, ki so jih omenjali predgovorniki. Našteval je posamezne industrijalne stroke, za katere se je pridobilo dokaj ugodnih določb, in katerim hočejo tudi še s posebnimi železničnimi tarifami priti na pomoč. Priznaval je, da se je carina na platnene izdelke skupno povikšala na 8 milijone lir, ali za odškodnino se je znižala pri mnogih drugih rečeh, kakor pri olnenih izdelkih, železnini, porcelanu, steklu itd. Zavračal je tudi pomisleke gledé carine od vina in dr. Klaiču odgovarjal, da zaradi dotične določbe vsled tega ničesar ne stoji v vladnih pojasnilih, ker je ostalo pri starem, in je bila dotična opazka od besede do besede sprejeta iz trgovinske pogodbe iz l. 1887. Tudi to ni res, da bi se vlada prej ne bila posvetovala s strokovnjaki, in minister našteva celo vrsto mož, vinorejcev in vinotrzcev, ki so bili poklicani k ministerstvu, da mu pojasnejo celo to reč. Dalje minister povdarja, da se našim vinorejcem ni treba tako zelo bati italijanskih vin, katerih cena ni tako nizka, kakor so trdili nekateri govorniki, ter v dokaz svoje trditve našteva vinske cene iz strokovnjaškega italijanskega lista. Dunajskim krščanskosocijalnim poslancem ugovarja, da so pri svojih trditvah jako pretiravali, in da so se ravno za muoge

dunajske izdelke dosegle posebno ugodne carine. Omenjal je tudi politične strani in se obračal proti mladočeškim govornikom, katerim je zlasti z nekakim ponosom oponašal, da iz čeških krogov vladi niso došli nikakoršni protingovori, ampak da se čujejo od ondot marveč pritrditve trgovinskim pogodbam.

Poslanci so pazljivo poslušali ministra in pogostoma odobrvali njegove besede, ki so pojasnile marsikaj, kar dozdej še ni bilo znano. Gledé vinske carine sicer ni mogel popolnoma odstraniti vseh pomislekov, ali to je bilo razvidno, da ima to reč pred očmi, in da proti italijanski pogodbi predložene peticije ne ostanejo brez uspeha. Slišati je, da hoče vlada po sprejetih pogodbah z italijansko vlado pričeti nove razprave in se zaradi znižanja vinske carine z njo vnovič sporazumeti. Govor sam Vam pošljem jutri po stenografičnem zapisniku, ker marsikako reč pojasnuje bolje, kakor bi mogel jaz to storiti v tesnem svojem poročilu.

Za ministrom prišel je na vrsto novi isterski poslanec dr. Laginja, ki pa s svojim prvim govorom ni bil posebno srečen. Laginja se je precej v začetku postavil na velikohrvatsko stališče in povdarjal, da se Hrvatska ne mara odpovedati svojim s pismi zagotovljenim in nepreklicanim pravicam na združenje razdrobljenih delov svoje domovine. V trgovinskih pogodbah ne najde nobenega gospodarskega dobička za hrvatski narod pač pa veliko škodo. V dokaz omenja carine na vino in priznava, da za zdaj sicer še ne more tega trditi v imenu stranke, dokler se avstrijski Slovani ne zavedajo, da bi to storili, kar je storil nekdanji Kristof Kolumb z jajcem, ter se po izgledu nemške levice združili v veliko slovansko desnico. Konečno se je obračal proti poslancu Šukljeju in mu očital, da ni imel pravice, v imenu slovenskih poslancev pritrjevati trodržavni zvezi, ker on vé, da v to ni bil pooblaščen od vseh slovenskih poslancev. Pri prihodnjih volitvah, prorokoval je Laginja, se bo zbudila mati Slovenija in volilec klical: Čete,

naprej v volilni boj, ker v takem miru, v takem tiranju ne morem živeti! Mladočehi so govorniku živahno pritrjevali, saj je govoril popolnoma v njihovem smislu; prihodnost pa bo učila, ali je bilo prav, ali je bilo politično, da se je dr. Laginja v istem hipu postavil na stališče Mladočehov, ko že sami čutijo in spoznavajo, da so sedanje razmere neznosne, in da je radikalna politika napačna. Če Mladočehi spregledujejo škodo, ki jo dežela češka trpi vsled trmoglave politike, če večina njihovega kluba priznava, da je zgolj opozicija nepotrebna, če pametnejši med njimi sami pravijo, da se brez skupnega delovanja celega češkega naroda ne da ničesa doseči: kaj more pričakovati še le mala in uboga Istra, ki se je začela komaj gibati, ako se njena zastopnika postavljata na stališče skrajne opozicije, katero so začeli že zapuščati, celo zastopniki mogočne in bogate Češke.

Dr. Laginja se je s svojim prvim govorom formalno odpovedal zvezi s slovenskimi poslanci, ki po njegovi izjavi ne zaslužijo družega, kakor da vzame mati Slovenija v roke bič, in da jih zapodi iz tempeljna. Ako dr. Laginja méni, da bode Slovanom v Istri pomagano, ako se slovenski poslanci več ne zmenijo za nje, slobodno mu, ali potem ostanejo slovenski poslanci tudi brez vse odgovornosti, ako načela, ki jih je danes proglašal doktor Laginja, rodé slab sad in žalostne posledice za tamonjši slovanski živelj. Tužna Istra!

Za Laginjo sta govorila še Exner, ki se je obračal zlasti proti knezu Liechtensteinu, in mladočeški poslanec Spindler, potem je bila seja ob 5. uri popoldne sklenjena.

Draginjske priklade

hoče finančni minister dovoliti uradnikom XI., X. in IX. plačilnega razreda, in uradnim služabnikom, toda prvim ne vsem, ampak po krajevnih in osebnih okoliščinah. Tako se je izrazil večeraj vladni zastopnik v budžetnem odseku, ki je ob enem zanikal govorico, kakor da bi se bile draginjske priklade name-

LISTEK.

Črtice o Davorinu Trstenjaku.

(Priobčil nadučitelj Janko Leban.)

Marni kan. Marn nam je v „Učiteljskem Tovarišu“ z že znano spretnostjo in z veliko natančnostjo podal sliko Trstenjakovega slovstvenega delovanja. A tudi drugi listi so prilično pisali o vrlinah blagega pokojnika. Morebiti utegne tudi skromna moja črtica koga zanimati. Priobčujem jo v hvaležni spomin vrlega Davorina!

„Ljubljanski Zvon“ je med drugim omenil, da je Davorin Trstenjak „dijake in mlade pisatelje z dobrimi svèti in nauki, kakor tudi z gmotnimi pripomočki velikodušno podpiral.“ To je istina, katero sem izkusil sam. Neizbrisna mojemu spominu ostanejo ljubeznjiva pisma, katera mi je Trstenjak pošiljal kot župnik na Ponikvah, ko je vrejeval „Zoro“. Po njegovem vplivu so nastale bile povesti: „Dragutin Mužakovič“, „Očetova in hčerin ljubezen“, „Hvaležni rešenec“ in druge, katere sem takrat priobčeval kot dijak in „pisateljski začetnik“, v mariborski „Zori“.

Zal mi je, da so mi lepa, vzpodbudna pisma Trstenjakova prišla pod zlo. V jednom pismu mi je

celó tolmačil moje ime, češ, da je pristno slovensko, izhajajoče od glagola „lebat“ ali „kolebat“ — če se prav spominjam.

Kolikokrat sem si iskreno želel, da bi se osebno seznanil z izrednim tem možem, ki me je znal tako lepo učiti! A usoda mi ni izpolnila želje! Razven Trstenjakove podobe v „Slovanu“ (leta 1887, št. 17), nisem niti slike Trstenjakove videl prej nikoli!

Ko je Trstenjak odložil bil vredništvo „Zore“, prestalo je tudi dopisovanje najino. A leta 1885 mu zopet pišem. Povod mi je bila „Slovstvena zgodovina v slovenski ljudski šoli“, katero sem takrat priobčeval v „Učiteljskem Tovarišu“.

Ker sem to delo sproti pisal od lista do lista, (in taka dela so po navadi manj popolna), in ker se je — posebno med primorskimi tovariši, — o mojem delu različno sodilo, hotel sem o njem zaslišati odkritosrečno mnenje pravega strokovnjaka.

Želel sem to toliko bolj; ker je založnik, pokojni Milic blagega spomina, nameraval delo priobčiti v posebni knjigi (kar je tudi resnično storil). Vrhu tega mi je bilo poročati tudi o „Filodemus“-u, kateremu nisem vedel pravega imena.

Mislil sem, da so pesmi s podpisom „Filodemus“ — Trstenjakove. Toda kaj gotovega ni mi

vedel poročati nihče. *) Obrnem se torej do Trstenjaka samega, takrat še župnika v Starem Trgu, ter ga poprosim, naj mi javi, ali bi bila moja „Slovstvena Zgodovina“ vredna, da se posebej tiska, in ali ni on (Trstenjak) — „Filodemus“.

Na to mi kmalu dojde odgovor. Priobčujem ga tu brez premembe, ker je tudi v jezikovnem oziru karakterističen. Slove tako:

Stari Trg, Post, Windischgraz,
27. svečana 1885.

Blagorodni gosp. učitelj!

„Učiteljskega Tovariša“ že več let ne berem, torej tudi Vam ne morem izreči sodbe o Vaših člankih. Dasiravno sem nekdanj pod raznimi imeni pisal, posebno takrat, ko še so mi moji nemški duhovski predstojniki pogostoma oponašali, da slovenski in pa posvetne reči spisujem, bilo je to takrat, ko še sem služboval pod graškimi škofi od leta 1840—1859; vendar nesem pod imenom „Filodemus“ ničesar pisal,

*) Kdo je „Filodemus“, nisem izvedel do današnjega dneva. Ker se morebiti moja „Slovstvena Zgodovina“ vnovič natisne, hvaležen bi bil njemu, ki bi mi vedel povedati gosp. Filodemusa pravo ime. Morebiti to vé marni „Tovarišev“ slovstveni zgodovinar?
J. L.

njene samo uradnikom po mestih, ki štejejo čez 40.000 duš, češ, da vlada o taki izjemni določbi ničesa ne vé.

Govor g. poslanca dr. Gregorca v državnem zboru dne 16. decembra 1891.

(Dalje.)

Sedaj pa prehajam k dogodkom, ki so Slovence jako žalili. Pripetili so se, ko je Njega veličanstvo cesar se ob vojaških vajah mudil v Celju. Mesto je priredilo slovesen vsprejem. Žal, da je nemški mestni zastop porabil to dinastično slavlje za jako nepriemerne in obžalovanja vredne nemško-narodne demonstracije. (Poslanec dr. Vašaty: Kakor v Liberci.)

Slovenskim društvom prepovedalo se je sodelovanje pri slavnostih. (Poslanec dr. Brzorád: Kakor v Liberci.) Slovensko pevsko društvo, ki ima po pravih sedež v mestu, moralo je iz mesta (Čujte! na desnici.) in le po dolgih in ponižajočih prošnjah se mu je posrečilo, da je v slovenski občini „Okolici celjski“ priredilo ljubljenu cesarju ovacijo s tem, da je zapelo več slovenskih pesnij. (Čujte! na desnici.) Ovacija se je izvrstno posrečila, če tudi so iz bližnjega mestnega parka neki Celjani, ki hočejo biti Nemci, na nedostojen način motili petje, kar je Njega veličanstvo z vidno nevoljo blagovolilo opaziti. (Čujte! Čujte! na desnici. — Poslanec dr. Vašaty: Comme chez nous! — Poslanec doktor Lang: Kakor v Liberci!)

Za to netsaktnost je odgovoren avtonomni mestni zastop v Celju in se jaz zatorej ne mislim več pečati z njo. Pa vse drugače je pa stvar s tamošnjim okrajnim glavarjem. Ta nemški gospod je imel najlepšo priložnost pokazati, kako se ima vesti avstrijski uradnik v jezikovno mešanih upravnih okrajih, namreč vsem narodnostim jednako naklonjeno, nepristransko — pravično. Tega pa ta gospod ni storil. Temveč se je prav odkrito pridružil nas Slovence žalečim demonstracijam celjskega mestnega zastopa (Čujte! na desnici.) pospeševal jih in branil s svojo uradno avtoriteto. (Čujte! Čujte! na desnici. — Poslanec Purgardt: Državni uradnik!)

Se nekaj dokazov: Pred vsem okrajni glavar ni pustil županov slovenskih mestnih občin in trgov k avdijenci pri Njega veličanstvu cesarju. (Čujte! na desnici.) To nezasluzeno preziranje je vrle in za javni blagor gotovo poštrevovalno delujoče može tembolj užalilo, ker so kmalu potem izvedeli, kako je cesar na najprijaznejši način pri velikih cesarskih manevrih pri Schwarzenau-u vsprejel tamošnje nemške župane.

Hrvatje in Slovenci imajo prastaro navado, da pozdravljajo cesarja z živahnimi živio-klici. Ti slovenski navdušeni klici so pa gospoda okrajnemu glavarju presedali in jih je kar prepovedal. (Čujte! Čujte! na desnici. — Dr. Lang: Morda je to tudi nevarno!) Ko se je peljal s celjskega mesta županom pred cesarskim vozom, je nedostojno klical z voza slovenski mnogobrojni množici: „Ne kličite živio.“

Ko ga je cesar vprašal o narodnostnih razmerah, dal mu je neresničen odgovor (Čujte! Čujte!) „Kmetske občine so slovenske, mesto Celje

in trgi so pa popolaoma nemški, izemši Mozirje itd.“ (Čujte! Čujte! na desnici.) To pa ni resnica, kakor se dá statistično dokazati.

Oprostite, če tukaj navedem nekatere številke. V vsem celjskem okrajnem glavarstvu je 138.097 Slovencev in 7847 Nemcev. (Čujte! Čujte! na desnici.) Mesto Celje samo ima poleg 4655 Nemcev 1557 Slovencev. V štirinajstih trgih tega okrajnega glavarstva je pa le 1227 Nemcev, Slovencev pa 6757. (Čujte! Čujte! na desnici.) Dalje imajo trgi: Gornjigrad 779 Slovencev in 8 Nemcev, Šmarje 370 Slovencev in 7 Nemcev, Št. Jurje 419 Slovencev in 6 Nemcev, Braslovče 311 Slovencev in 2 Nemca, Vrnsko 631 Slovencev in 2 Nemca. V Mozirju, Ljubnem, Lučah in Rečici so pa sami Slovenci, Nemca pa ni nobenega. (Poslanec doktor Lang: Tako poučujejo cesarja!)

Naši politični nasprotniki nam pripisujejo mnoge grde lastnosti, le lepe nam nečejo nobene pustiti. Jedno pa nam morajo vendar-le pustiti, našo nerazumno in neizrečno potrpežljivost. Mi trpimo nemške uradnike, trpimo uradnike, ki še našega jezika pravilno govoriti ne znajo. Se celo pomilujemo jih, jaz sem že temu bil priča (Poslanec doktor Vašaty: To je napaka!), če kažejo le malo naklonjenosti. Vsaka potrpežljivost se neha in tako tudi tukaj.

Gospôda moja! Če c. kr. uradnik porablja svoj urad za to, da kaže svoje osebne antipatije proti dotičnemu narodu, kakor je storil okrajni glavar v Celju, presega to že vsako mero. (Tako je! na desnici.) Če načelnik politične uprave smatra naše župane za nedostojne, da bi stopili pred ljubeznjivega cesarja in ga pozdravili v svojem narodnem jeziku in to zaradi tega, ker so Slovenci, predrzno žali naša narodna in dinastična čustva. Če se predrzne stopiti med cesarja in nas, slepiti ga z neresničnimi besedami v našo škodo, je to taka predrznost, da zanjo ne najdem parlamentaričnega izraza. (Odobranje na desnici. — Poslanec Purgardt: To je zločinstvo!)

Nekaj bi prosil visoko vlado: Če ima kaj čuta in spoštovanja za našo 600letno nepretrgano dinastično zvestobo, za našo poštrevovalnost, katero smo povsod in vselej kazali, prizanese naj nam s takimi uradniki. (Odobranje in ploskanje na desnici.)

Gospôda moja! Povedano bodi pa tudi za dokaz, da je nemško-liberalna stranka grofa Taaffeja večkrat popolnoma po krivici preganjala. On je vendar ohranil ves birokratični aparat (Tako je! na desnici.), kakor si ga je levica bila zase pripravila, in ga jej je vselej dal na razpolaganje, kar še dan-danas vselej rad stori. Stori je še več. Tej stranki na ljubo muči se s češko spravo (Tako je! na desnici. — Veselost na levici.), nji na ljubo odstopiti je moral Dunajevski, tej stranki na ljubo uraduje minister Gauč neprestano liberalno, protikonservativno in protislovensko.

Z jedno besedo, tudi pod grofom Taaffejem ima nemško-liberalna stranka popolno svobodo, priložnost in sredstva težiti za svojim glavnim namenom, namreč za nemško, centralistično jednotno državo, vendar je sedaj dalje od tega smotra, nego

tudi ne vé, kdo bita pisatelj bil. *)

Postaral sem se, zapuščajo me že telesne in dušne moči, očesa so mi oslabela, torej ne morem več mnogo brati in pisati.

Tudi časa mi manjka, imam ogromno gospodarstvo, katero meri 625 plugov, torej lahko presodite, da pri takih skrbéh človek ne more dosti časa imeti in tudi ne dobre volje s literaturo se pečati.

Kar še mi časa ostane, uporabljam ga za svoje arheologične itd. študije.

Tudi šole nemam v svoji fari. Otroci moje fare so včolani v slovenjegraško mestno šolo Slovenji Gradec, 15 minut od Starega Trga oddaljen, pa ima svojega župnika, kateri ima nadzorstvo čez šolo, kolikor mu ga postave dopuščajo, in to je razlog, da ne podpiram nobenega šolskega lista, razven mariborskega „Popotnika“.

„Niste li Vi on Janko Leban, kateri je bil marljiv sodelavec pri „Zori“, ko še sem jej jaz bil vrednikom?“

Takrat so bili še lepi časi, spominjam se pogostem na nje in vse sotrudnike „Zorine“.

*) Čudno, prečudno je to! Saj je vendar še za Trstenjakovega vredništva „Filodemus“ priobčil v „Zori“ „Gazelo“, v kateri hvali „lepo Zoro“! (Glej „Zoro“ leta 1872, št. 9)

je bila kedaj. V tem oziru je gospod poslanec grof Wurmbrandt v svojem predzadnjem govoru v zbornici izrekel jako pomembne besede. Rekel je, da je od govornikov, ki so govorili pred njim „neizmerno malo slišal o potrebščinah, da bi se kot jednotna država razvijali nasproti Ogerski“. To je res. Slovanska večina neče take jednotne države (Oho! na levici.) in že teorija o individualni enakopravnosti nam ne ugaja in zatorej naj se nam s to teorijo prizanaša. Pomenljivo je, kar je grof Wurmbrandt rekel o češki spravi. Sprva je bil proti spravi (Veselost na desnici.), ko je pa čul, da sprava ne bode koristila slovenskima manjšinama na Štajerskem in Koroškem, je pa bil kar ganen in je častital Njega ekselenci grofu Taaffeju. (Veselost na desnici.) To je moralo biti jako ganljivo, in nehoté se spomnim na najjavnost tistega kmeta, ki je molil: „Sveti Florijan, varuj naše hiše, požgi druge!“ (Veselost!) (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. januarija.

Notranje deželo.

Mladočehi so navajeni, krivdo nevspehov izvračevati na druge. Ker sedaj ni več Rieger v državnem zboru, pa dolže moravske in šleske poslance, da so krivi nevspehov mladočeške stranke, ker nočejo hoditi z njimi. Kdor položaj le nekoliko pozna, vé, da je to le prazen izgovor. S kakimi trinajstimi glasovi bi Mladočehom ne bilo pomagano. Vseh nevspehov so krivi sami, ker so razbili staro večino, odtujili si konservativce in Poljake.

Bilinski. Poljski klub je dal banket na čast novemu predsedniku državnih železnic, dr. Bilinskemu. Predsednik klubu je naglašal, naj se priredi Bilinskemu banket, da se poslové od njega, ker ne bode dolgo klubov član. Poljaki so ponosni, da je baš Poljak vredil državne finance in da zopet Poljak pride na čelo upravi državnih železnic. Pl. Bilinski je pa v svojem odgovoru priznal, da se ima za novo mesto zahvaliti poljskemu klubu. Obetal je, da se bode oziral pred vsem na interese Galicije, kolikor bode mogoče. Dal je razumeti, da je še vedno za decentralizacijo državnih železnic.

Vnanje države.

Mejnarodna zdravstvena konferenca zboruje sedaj v Benetkah. Kakega pozitivnega vspeha pa posvetovanje najbrž ne bode imelo, kajti pokazalo se je že veliko nasprotje mej Anglijo in Francijo. Nasprotje pa ni nastalo zaradi zdravstvenih koristí, temveč bolj le zaradi trgovskih. Angleži zahtevajo, da se njih trgovske ladije, ki vozijo blago naravnost iz Indije v kako angleško pristanišče, ne smejo zadrževati pri sueškem prekopu, naj bi bila tudi kolera v Indiji. Proti temu je pa odločno Francija. Angležem se zdi, da imajo premajhen vpliv v mejnarodnem zdravstvenem svetu v Aleksandriji, Francozi so pa odločno proti temu, da bi se Angliji dovolil večji vpliv v tem svetu. Zastopniki drugih držav seveda posredujejo, ali brez vspeha, kakor se kaže.

Francija. V Parizu snujejo založbo dobrih časopisov in knjig (maison de la bonne presse), katero podjetje bode prevzelo izdajanje katoliških listov „La Croix“, „Croix du Dimanche“ in „Pélerin“. Poleg tega izdajalo bode zlasti popularno pisane knjige v pravem katoliškem duhu.

Srbija in Bolgarija. Tudi oficijozna „Pol. Corr.“ je izvedela iz Belega Grada, da so nemški, avstrijski in italijanski zastopniki storili pri srbski vladi korake zaradi tega, da bolgarski emigrantje v Srbiji snujejo zarote proti Bolgariji. Srbska vlada nikakor ni odklonila zahtev teh treh držav, temveč je le tajila, da bi se res kake zarote proti Bolgariji koval na njenem ozemlju. Ko bi pa izvedela, da emigrantje zares kaj takega nameravajo, proti Bolgariji sploh ali pa proti osebam, ki sedaj vladajo v Sofiji, jih bode takoj iztirala. Zagotavljala je, da Srbija nima nobenega interesa na tem, da bi se vlada v Bolgariji premenila. Korak omenjenih vevlasti nikakor ne bode ostal brez vspeha. Srbi pa tudi Rumuni bodo sedaj še strožje pazili na bolgarske emigrante in nikakor ne bodo imeli več take priložnosti oboroženi se splaziti v Bolgarijo.

Rusija in Anglija. V Londonu se je osnoval odbor, ki nabira darove za stradajoče v Rusiji. Člani tega odbora so člani najvišje angleške aristokracije. Ruski pisatelj grof Leo Nikolajevič Tolstoj je pisal pismo odboru, da so ga jako ganile simpatije angleškega naroda. Grof posebno opozarja na to, da za stradajoče največ storé zemstva, torej naj se denar le naravnost zemstvom pošlje. Nam se zdi jako označilno za ruske razmere, da se je temu pisatelju zdelo potrebno, Angleže izrečno na zemstva opozoriti.

Italija. Kakor v Nemčiji in Avstriji, tako tudi v Italiji nekateri skrajni elementi z vso odločnostjo ugovarjajo trgovskim pogodbam. Poslanec Pantano je z raznih stališč pobijal pogodbe. Posebno pogodba z Avstrijo mu ne ugaja. Pripomoglo bode le Avstriji, da razširi svoje gospodarstvo po

Zdaj je marsikaj drugače, — sicer v slovstvu napredujemo, a pogrešam — das edle Streben, die lautere Gesinnung, das bescheidene Wesen der Jugendzeit unserer Literatur.

Veseli me, da ste ostali dosledni in značajni, da delate za omiko in naše slovstvo. Poznam jih mnogo iz Vašega stanú, kateri so se izneverili svojemu narodu in sučejo plašč po vetru.

Bog Vas ohrani zdravega in krepkega, blagoslovi Vaše delovanje, meni pa ohranite star, prijazen spomin.

Zdravstvujte!

Z odličnim spoštovanjem Vam udani
Davorin Trstenjak,
župnik.

Kasnaje sem še jedenkrat — bilo je to leta 1888 — pisal Trstenjaku o nekih jezikoslovnih stvaréh. Prijazno mi je odgovoril 16. julija 1888. leta. In to je zadnji list Trstenjakov do mene.

Zdaj pa je mrtva blažena roka, ki je pisoč učila in vodila mene in toliko drugih pisateljev slovenskih! Slava Davorinovemu spominu! V miru počivaj, zlata duša!

Balkanu. Ko Avstrija sklenu trgovinski pogodbi z Rumunijo in Srbijo, bode izvoz blaga v Avstrijo skoro popolnoma ponehal, pač pa se povečal uvoz iz Avstrije. Izpodtika se nad tem, ker se govori, da se pogodbe morajo vse skupno vsprejeti. Politični zvezi ni smeti žrtovati gospodarskih interesov, posebno se mu zdé škodljive določbe o carini od prediva in konoplje jako neugodne. Baš v tem, da povsod ugovarjajo carinam, vidimo, da so vlade pravo pogodile. Posebne škode od pogodb ne bode nobena imela, pa druge velike koristi ne, kakor da se trgovina malo oživi.

Perzija. Po poročilih iz Teherana ko kristijani v Perziji v jako nevarnem položaju. S prva je prebivalstvo sovražilo le Angleže zaradi tobačnega monopola, sedaj pa sovraži kristijane sploh. Po Teheranu razširjajo se proklamacije, v katerih se preti s smrtjo slednjemu, kateri se vozi s tramvajem, ki je last neke angleške družbe, kupčuje z angleško banko ali trguje s tobakom. Prišli so na sled zaroti, ki je imela namen, vreči velikega vezirja. Vlada nema dovolj moči, da bi mogla ustaviti to gibanje.

Izvirni dopisi.

Iz Ljubljane, dné 15. januarija. (Leposlovstvo in inserati židovsko-liberalnih novin.) Često čitamo v listih, s čim si zagotovijo židovski liberalni listi svoj obstoj in s čim se živijo — inserati, to je njih najizdatnejša piča.

Inserate v list vsprejemati, ni slaba, kajti inserati so hrana in steber vseh listov in novin.* Čim več inseratov ima kak list, tem boljje stoji njega finance. Zbog tega je velike važnosti, da se katoliški listi preskrbljujejo z mnogobrojnim inserovanjem. V nekem nemškem časopisu smo nedavno čitali nastopni stik:

Inserate sind für Blätter,
Was die Nahrung für das Leben;
Willst du dies kostbare Futter,
Liberaler Presse geben?

Ker so tedaj inserati jako močna in tečna hrana novinarjem, na vse protege lové liberalni listi inserate, in tako čitamo v židovsko-liberalnih listih različne inserate, bodisi taki, s kojimi se ljud slepi, ali inserate, v kojih neka vrsta čitateljev zadovoljuje hrepenjenje svoje s pikantnimi oznanili, raznovrstnimi ženitvenimi ponudbami, druga vrsta čitateljev se pa s temi dvojgljivimi inserati pohujšuje. Na Dunaju n. pr. je bilo že več tiskovnih pravd radi inseratnega pohujšanja, nego radi politike. Vse to je že stara stvar.

Nedavno smo pa čitali nekaj novega, kako je namreč židovsko-liberalni tisek vpregel tudi leposlovstvo, beletristiko v poniževalno službo običajnega inserovanja. Ni še dolgo, ko je bil v židovski „Neue Freie Presse“ završen roman, izhajajoč v nekaterih nadaljevanjih pod vabljuvim in zvenečim nadpisom: „Za življenje in smrt“ (Für Leben und Tod). Ves roman je pisan v takem smislu, da se iz njega poslednjega poglavja koj jasno uvideva svrha, v kak namen je bil torej skovan. V njem se dela propaganda za neko ameriškansko zavarovalnico „na življenje“, koja je nedavno v Evropi začela svoje delovanje, torej inserat v leposlovnih obliki, v obliki romana.

Kdor čita završetak tega romana, spoznal bode takoj tendenco onih vrstic: pisatelj poučuje občinstvo, da zavarovalnica izplača vso zavarovano svoto v slučaju — samomora. Kaj plemenit inseratov roman za samomorilce in samopašneže, ki hoté zapravljeni doto žene svoje rešiti!

Završilne vrstice inseratnega romana „Za življenje in smrt“ slóvejo: „Uboga Gertruda je bila proti njemu vselej tako nežna, a on ji je napravil vso doto. Toda izgubiti ni imela ničesar, kajti Hipolit moral je, naj velja, kar hoče, jedenkrat uiniti veliki skok v večni nič. (Tako pišejo židovsko-liberalni listi o — smrti.) Kdaj pride ta trenutek, ni bilo gotovo, toda on se bode istovestno ugonobil in zavarovalnica M. bode plačala do zadnjega vinarja (auf Heller und Kreuzer). Torej potrpljenje, samo malo potrpežljivosti!

Dalje se opisuje Hipolit tako-le: „Ko je ura odbila pet, plakal je bolesti kakor pijanec. Nakrat zgrabi revolver, kojega je vedno seboj nosil, pritislil na usta ter pognal kroglo v možgane.“ — „Poskusimo“, bila je poslednja njegova beseda. In poskusil je to dvakrat; jedna krogla obtičala je v glavi, druga mu je prodrla lobanjo. — Hipolit se zgrudi mrtev na tla. Nekatero počasne ure bilo so pet.

*) Slovenskih ravno ne! Op. ured.

Ker je pa bistroumnost ali opasnost sodnikov zrekla, da je bil Jeronim popolnem nedolžen, in je tudi izključena možnost, da bi bil Hipolit od kake druge osebe ustreljen, koja bi se okoristila z njega smrtjo, dalje, ker se nedvojbeno sklepa iz revolverja in načina rane na samomor — izplačala je takoj zavarovalnica 200.000 lir zavarovane svote in 50.000 dopolnilne svote. Zavarovalnica dala je po Giuglielmu Gilliju v imenu njegove soproge Gertrude, roj. Nulle, takoj spisati pobotnico, koja je bila na račun družbe objavljena v vseh laških časopisih. — Konec.“

Kdo more oporekati, da roman, čegar zaključek smo tu naveli, ni — inserat, koji je bil gotovo mastno plačan? Tu imamo zopet priliko, tako liberalni tisek služi novec, da si osiguro sijajno svojo eksistenco.

Nekaj sličnega smo čitali v strokovnem finančnem dunajskem listu „Schönbergers Börsen- und Handelsbericht“, ki piše: „Poroča se nam, da bode vsled sijajnega vzgleda plemenite reklame, objavljene v „Neue Fr. Pr.“ v romanu „Za življenje in smrt“, poznati budimpeštanski konsorcij Joszivilozov v kratkem v zloglasnem židovskem časopisu „Weltblatt“ inseroval roman pod nadpisom „Verzweiflung und Rettung“ (Obupanje in rešitev). Junak tega romana rešen je s tem, da v trenutju največje obupnosti, dasi je 10 let zaman čakal na dobitke kreditne srečke, dobi največji dobitke Joszivilozov.“

Ni-li to zopet roman - inserat, za kojega bode židovsko-liberalni „Weltblatt“ prejel lepo denarno svoto? Čuda ni potem, da ima šefredakter temu listu — 25.000 gld. letne plače.

Seveda, leposlovje tako ponižati, da služi podlemu inseratnemu „kšeftu“, to umejo samo nemški židovsko-liberalni časopisi.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. januarija.

(Poslavljanje) konzist. svetovalec profesorja in predsednika tukajšnjega kat. rokodelskega društva č. g. Janeza Gnjezde se je vršilo sinoči ob peti uri v društveni hiši. K slavnosti so prišli prezvišeni gosp. knezoškof, deželni glavlar Detela, vladni svetovalec Merk, deželni šolski nadzornik Šuman, župan Grasselli, prelata dr. Čebašek in dr. Kulavie, ces. svetovalec Murnik, predsednik trgovski in obrtniški zbornici J. Perdan, gg. profesorji tukajšnje realke „in corpore“ v uniformah slavljenčev brat g. Anton Gnjezda, veletržec v Zagrebu, več drugih odličnih gospodov in mnogo gg. mojstrov. Društveni pevski zbor pod marljivim vodstvom g. Saksaja je prav dobro zapel „Društveno“, „Kolpingov grob“ in „Pozdrav“, nato pa so prezvišeni g. knezoškof zbrane nekako takole nagovorili:

Njegovo veličanstvo je blagovolilo preč. gosp. konzistorijalnemu svetovalcu J. Gnjezdi podeliti zlat zaslužni križec s krono za njegovo neumorno delovanje. Zbrali smo se, da smo pričujoči pri tej slavnosti, in mene je zadela čast, našemu slavljenču izročiti in pripeti znak najvišjega odlikovanja. O tem odlikovanju se sme trditi, da je doletelo moža, ki je je — lahko se reče — res zaslužil in zanj ni torej nikakor le kako znamenje in spodbuda, naj si zaslug šele pridobi, ampak plačilo za že pridobljene. Mnogobrojnih zaslug si je stekel gospod slavljenec na dvojnem polju: cerkvenem in socialnem. Kako visoko da cenim delovanje g. profesorja na cerkvenem polju, pokazal sem lansko leto v priliki, ko je obhajal petindvajsetletnico svojega delovanja pri „katoliškem društvu rokodelskih pomočnikov“. Zato me je jako vradostilo, ko mi je ces. vlada pred nekaj tedni naznanila, da ga namerava priporočiti za najvišje odlikovanje ter je — kakor je o takih prilikah običajno, — vprašala i mene, kako sodim o njegovem duhovniškem vedenju in delovanju. Seveda nisem mogel družega, nego izraziti svojo radost nad tem predlogom ter pristaviti s svoje strani najtoplejše priporočilo. — Največ zaslug pa in to je pglavitni vzrok današnjemu odlikovanju — si je pridobil g. slavljenec na socialnem polju kot predsednik društva rokodelskih pomočnikov. Ni mi treba povdarjati, kolike važnosti je dandanes socialno vprašanje. Cel svet v upu in strahu gleda v bodočnost ter čaka kaka bode njegova rešitev. Edino pravo rešitev pa nam podaja sv. cerkev in društva, ki delujejo v duhu sv. cerkve. Med tem so zlasti društva rokodelskih pomočnikov. In temu društvu je posvetil g.

slavljenec svoje moči ter dramil sebi izročene med drugim zlasti tudi po geslu „ora et labora“, moli in delaj, po geslu, ki je tako lepo izraženo v društvenem pozdravu: „Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo.“ Da, delo združeno z molitvijo, z blagoslovom božjim, z življenjem po veri, le tako delo more osrečiti delavske stanove in ugodno rešiti socialno vprašanje. Na to trdno stališče zidal je slavljenec z velikimi težavami, pogosto skoro osamljen, a vedno zaupajoč v Boga. In v plačilo za svoj trud naklonil mu je presvetli cesar odlikovanje: zlat križec s krono. Ta zlati križec ga spominja križev in težav, katere je preostal, spominja ga pa tudi družih križev in težav, ki ga še čakajo v bodoče, ker brez truda se ne izvrši nobeno dobro delo. Reči se pa mora, da je s poslavljenjem g. predsednika poslavljen tudi društvo, odobravana na najvišjem mestu načela, ki društvo vodijo in za katera se je žrtvoval g. predsednik. In v tem oziru je zadelo odlikovanje tudi vse društvenike in njihove podpornike ter jim bode v spodbudo, da i v prihodnje hodijo po odkazanem jim edino pravem potu. Ko Vam preč. g. profesor, izročam znak odlikovanja, sem prepričan, da Vam vsi pričujoči čestitajo na zasluženem odlikovanju. Bodite pa tudi uverjeni, da Vam, kolikor le morem i jaz želim vse dobro, zlasti mnogo zdravih krepkih let, da bi mogli v istem duhu in z istim uspehom delovati tudi nadalje in še prav veliko dobrega storiti pri svojem društvu v čast božjo, korist državno, v pravo srečo rokodelskega stanu! (Pri teh besedah so mu izročili zlati križec z dotičnimi pismi vred.) Č. g. profesor Gnjezda se je ganljivo zahvalil za najvišje odlikovanje, katero ne velja le njemu, društvenim dobrotnikom in društvu sploh, temveč načelom, za katero je vedno deloval in hoče z vsemi močmi delovati tudi v prihodnje. Končno zakliče trikrat „slava“ presvetlemu cesarju, kar navzoči navdušeno ponové. Pevski zbor okolu okrašenega cesarjevega kipa na odru zapoje cesarsko pesen in papeževu. Slavljenču so čestitali ne le zbrani ustno, temveč tudi mnogi prijatelji in znanci pismeno in brzojavno. Pisem je došlo do sto, brzojavi pa iz Novega Mesta, Zagreba, Dunaja in Ujvideka.

(Kat. tiskovnemu društvu) darovala sta te dni dva ljubljanska gospoda, ki nočeta, da bi se imenovalo njuno ime, v prid krščanskemu tisku jeden dvajset, drugi osemdeset goldbarjev. Bog obilo povračaj velikodušnima dobrotnikom!

(Deželno šolsko nadzorstvo na Kranjskem.) Ljubljanski dopisnik dunajske „N. Fr. Presse“ je te dni poročal, da se bode za nadzorstvo ljudskih šol na Kranjskem imenoval nov nadzornik in da je v dotičnem predlogu v prvi vrsti priporočen g. prof. Levec. Od kompetentne strani pa se ta vest preklicuje kot izmišljena.

(Poročil) se je g. Ant. Dvořak, sekcijski inženjer južne železnice v Postojini, z gospdč. Hedviko Hartmannovo iz Prage.

(Umril) je včeraj po daljši bolezni g. Andrej Perdan, živinozdravnik za okolico ljubljansko. Bil je jako vesten v svojem poslu, zasačil marsikatero v Ljubljano namenjeno mrho ter tako meščane obvaroval nezdravega mesa, oziroma bolezni.

(Prijeti) so včeraj zjutraj v kolizeju stanujočega trgovca z divjačino g. Gustava Treota ter odpeljali v preiskovalni zapor na Žabjak. Med umorjenega V. Stedry-ja listinami in pismi so namreč našli neko pretilno dopisnico, katero je gosp. Treo pred nekim časom bil poslal Stedry-ju v neki denarni zadevi. Po zaslišanju pa so sinoči g. Treota zopet izpustili iz zopora, ker so se vse sumljive kombinacije pokazale kot neutemeljene.

(Iz Ljubljanice) so potegnili danes ob polu 2. uri popoldne pri mesarskem mostu čedno oblečene vtopljenca, ki je moral že več dnij ležati v vodi.

(Slovensko gledališče.) Sinoči se je predstavljala šaloigra „Strijček“, ki je pač mnogo boljša od zadnje burke, vendar prastara pesen o raznih zaprekah „srečnemu zakonu“, seveda le na odru. Glavno vlogo „Strijčka“ je imel in tudi prav dobro predstavljal g. Sršen, ostali igralci igrali so povoljno. Pogrešali smo g. Borštnika in njegovo gospo soprogo.

(Iz Tridenta) se nam poroča, da je dné 15. t. m. umrl Anton Koder, učenec tretjega normalnega razreda, edini sin našega rojaka in slovenskega pisatelja, c. kr. poštnega kontrolorja in tamošnjega poštnega načelnika g. Autona Kodra. Naše odkritosrčno sožalje.

(„Abrahama videl“) je, kakor se nam javlja, dne 15. t. m. veleč. gosp. dr. Lipold, župnik v Velenju, deželni poslanec štajerski.

(V Ribnici) se je vršila dne 11. t. m. občinska volitev. Županom je bil zopet izvoljen gosp. Franc Erhovnitz, c. kr. notar in posestnik, podžupanom trgovec g. Jos. Klun, svetovalci pa gg: J. Pauser, A. Pogorelec, J. Ile, J. Škrabec, J. Ambrožič in J. Lovšin.

(Kranjska kmetijska družba) je poslala tri bobinjske sirarje v sirarski tečaj, ki bode od 13. januarija do 9. marca t. l. na deželni kmetijski šoli v Št. Mihelu na Tirolskem. Tudi g. grof Lanthieri v Vipavi je jednega svojih vincarjev poslal v ta tečaj, ker hoče na Nanosu vpeljati sirarstvo.

(Licencevanje žrebev) bode letos na Kranjskem dne 4. februarja v Radovljici, dne 5. febr. v Kranju.

(Občni zbor) imelo bode „Katol. društvo rokodelskih pomočnikov“ na Vrhniki bodočo nedeljo dne 24. januarija ob 6. uri zvečer v društvenih prostorih. Vabijo se vsi prijatelji in dobrotniki društvu, vzlasti gospodje mojstri. Vspored je ta-le: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo. 4. Slučajni nasveti.

Načelnništvo.

(Nesramnost) Pod tem naslovom poroča tržaška „Edinost“, da je „Il Piccolo“ napal generalnega vikarija škofije tržaško-koperske, preč. g. dr. Šusta, na tako podel način, da se mora studiti vsakemu poštemu človeku. — Torej vender! In ko smo v slovenskih listih čitali tudi jako podle napade slovenskih rodoljubnih duhovnikov, tedaj se je „Edinosti“ srce tajalo radosti.

(Bralno društvo pri sv. Križu na Murskem polju) vabi na občni zbor v nedeljo, dne 24. januarija 1892 v učilniških prostorih. Vspored: 1. Pozdrav predsednikov. 2. Poročilo tajnikovo. 3. Poročilo blagajnikovo in knjižničarjevo. 4. Volitev novega odbora. 5. Razna društvena posvetovanja. Po obnem zboru bode v gostilni g. J. Hauptman-a veselica s prijaznim sodelovanjem Ljutomerskih pevcev in Cvenških tamburašev. Začetek ob 3. uri popoldne. K veselisi vsakega uljudno vabi odbor.

(Konkurz) je proglasilo tukajšnje c. kr. deželno kot trgovsko sodišče na imenje gosp. Jan. Nep. Plautza, trgovca v Spod. Šiški. Konkurni komisar je državni svetovalec g. Tschetch in konkurni upravnik g. dr. Pfefferer.

(Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“) priredi v teku letošnjega predpusta dve veselici, in sicer na Svečnico dne 2. februarja zabavni večer, pustno nedeljo dne 28. februarja pa običajno maškarado. Nadalje prosi odbor svoje podporne člane, naj oprosté, ker se jim še neso doposlale vsprejemnice. Društvo si je omislilo nove raznobarvene vsprejemnice, katere bode razposlalo še ta mesec.

Raznoterosti.

— Visoka starost. Te dni je v Turinu umrl konjski barantač Roos, katerega so posebno dobro poznali italijanski konjiki. Nihče ni vedel, odkod je. V Turinu je živel nad 70 let in umrl star 102 leti.

— V Ameriko se je lansko leto izselilo 666.636 oseb.

— Ponarejeno vino. Kakor piše neki ogerski list, so v Bazinu nekemu židu Tabau vzeli 28 sodov ponarejenega vina. Tauba je pa noč vzela.

Telegrami.

Dunaj, 18. januarija. Dne 8. t. m. je za hripo zbolel nadvojvoda Karol Salvator, dne 15. t. m. pa se je pridružila pljučnica; stanje nevarno.

Dunaj, 18. januarija. Mladočeški poslanec Nemeč odložil je svoj državnozbornski mandat. — Obravnava o trgovinskih pogodbah se nadaljuje. Tausche se zahvaljuje kmetijskemu ministru za pospeševanje prvotnega proizvodnje, ki se bode doseglo z dvanajstletno stalnostjo. Pattai govori v imenu somišljenikov svojih s pridržkom za pogodbo z Nemčijo.

Peterburg, 17. januarija. Novoletni sprejem pri dvoru izostal zaradi carice, ki je zopet bolelna.

London, 17. januarija. Listi poročajo, da je princ Valeški zbolel.

Kairo, 17. januarija. Kedive Abbas se je pripeljal in bil slovesno sprejet.

Tifis, 17. januarija. Iz Teherana se poroča, da je položaj za kristijane nevaren.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Vetar	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v min	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.		720.6	-2.2	sl. vzh.	sneg	
2. u. pop.		723.5	-1.0	"	"	0.00
9. u. zveč.		722.8	-1.8	"	oblačno	
Srednja temperatura -1.7°, za 0.7° pod normalom.						

Katoliška Tiskarna

priporoča raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Uradne in trgovske KOVERTE s firmo priporoča KAT. TISKARNA v Ljubljani.

Velika praška loterija. Zadnji mesec. Glavni dobitek 44 (15-4) 100.000 goldinarjev Srečke à 1 gld. priporoča J. C. Mayer.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

prodaja in razpošilja PAVEL SEEMANN v Ljubljani.

„AVSTRIJA“ vzajemno zavarovalno društvo na človeško življenje in rent na Dunaju, Schottenring št. 8 v lastnej hiši. Ustanovljena meseca avgusta 1860. Zavaruje na človeško življenje v vseh kombinacijah po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji. Zavarovane svote se točno izplačujejo. Pri „Avstriji“ zavarovanih je že čez 34.000 oseb za 20.501 milijonov goldinarjev. Poroštveni zaklad iznaša 2918 milijonov goldinarjev.

Izplačala je „Avstrija“ dozdaj že 7444 milijonov goldinarjev. Vsi načini zavarovanja za slučaj smrti veljavni so za one, ki spadajo še pod vojaško dolžnost tudi za slučaj smrti v vojski ali njenih posledice, brez da bi bilo treba za to kaj doplačati. Najvažnejše kombinacije zavarovanja na življenje so: I. Zavarovanje za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se, kadarkoli se smrt pripeti. II. Nasprotno zavarovanje pri zakonskih. III. Zavarovanje na dožitje in ob enem za slučaj smrti: Zavarovana svota izplača se zavarovaneu pri poprej določeni starosti njemu samemu ali pa njegovim dedičem, kadarkoli bi zavarovaneu poprej umrl. IV. Zavarovanje z dvakratnim izplačilom zavarovane svote: Prvi izplača se, kadar zavarovaneu določeno starost doseže njemu samemu in drugič po njegovi smrti njegovim dedičem. V. Zavarovanje rent (penzije).

VII. Zavarovanje z izplačilom zavarovane svote o naprej določenem času. VII. Zavarovanje na dožitje: Zavarovana svota izplača se o naprej določenem času; ako bi pa zavarovaneu poprej umrl, povrnejo vplačila s 5% obrestnimi obresti. VIII. Zavarovanje dote otrokom: Zavarovana svota izplača se kadar zavarovaneu določeno starost doseže. Ko bi plačnik poprej umrl, odpade daljno vplačevanje, in ko bi zavarovaneu pred določeno starostjo umrl, povrne se vplačani znesek. Oglasila k zavarovanju sprejema ter pojasnila in tarife brezplačno daje: (32) 12-1 Nadzorništvo „Avstrije“ v Ljubljani: Ignacij Valentinčič. Pisarna: Sv. Petra cesta št. 73.

Dunajska borza.

Dne 18. januarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	93 gld. 70 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	93 " 20 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 95 "
Papirna renta 5%, davka prosta	103 " 35 "
Akeije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1033 " — "
Kred tne akeije, 160 gld.	294 " 25 "
London, 10 funtov strl.	118 " 05 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 37 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 58 "
Nemških mark 100	58 " — "

Dne 16. januarija.

Ogerska zlata renta 4%	106 gld. 75 kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	136 " 50 "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	149 " 50 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	181 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " 4 1/2%	100 " 60 "
Kreditne srečke, 100 gld.	183 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	64 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	23 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	16 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	— " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " — "
Akeije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 10 "
Akeije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2845 " — "
Akeije južne železnice, 200 gld. sr.	93 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 14 1/2 "
Laških lir 100	45 " 75 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10. Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize. Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnic priporočamo: 4% gališke propinacijske zadolžnice. 4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercionalne banke. 4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo. Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

1860. l. promese cele gld. 14 1/2, petina gld. 4 in 50 kr. kolek. Glavni dobitek 300.000 gld. av. velj. Žrebanje dne 1. februarja.